

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 998, 5 aprilie 2022, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

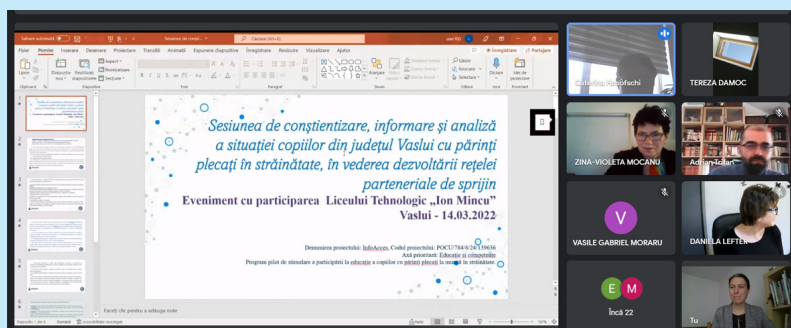

Cine vor fi câștigătorii primei ediții?

CUPA SPORTIVĂ PREUNIVERSITARĂ USH a început luni, 4 aprilie cu disciplina Fotbal! Întrecerea sportivă va fi găzduită de Premium Wellness Institute și vor participa elevii de la Colegiul Tehnic Media, Colegiul Tehnic Anghel Saligny, Colegiul Tehnic Feroviar Mihai I, Liceul Tehnologic Sf. Pantelimon. Competiția este organizată de Facultatea de Educație Fizică și Sport – Universitatea Spiru Haret, sportul fiind o punte de dialog între mediul academic și tânăra generație. Miercuri, 6 aprilie, se va desfășura competiția la tenis, iar joi, 7 aprilie, la baschet. Împreună susținem performanța!

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2022-2023

– Paginile 4-5 –

Evenimentele din luna martie organizate în cadrul activității **Dezvoltare socio-comunitară** a Proiectului *InfoAcces* – POCU/784/6/24/139636

Pagina 3

Înscrieri în CLASA PREGĂTITOARE

www.premiumschool.ro
comunicare@premiumschool.ro

International Premium School of Bucharest
021 334 5324 / 0771 139 615
www.premiumschool.ro
comunicare@premiumschool.ro
Șoseaua Berceni nr. 24, sector 4, București

Consiliul Național al Elevilor premiază eforturile actorilor din educație!

FII VOCEA COLEGILOR TĂI!

CONSILIUL NAȚIONAL AL ELEVILOR

Consiliul Național al Elevilor organizează cea de-a V-a ediție a *Galei Elevului Reprezentant*, eveniment ce se va desfășura în data de 3 iunie 2022, având la baza conceptul intitulat *Back to school - Rebuilding education*, fiind subliniată astfel necesitatea implementării unor reforme mult așteptate în învățământul românesc, ca urmare a doi ani școlari puternic afectați de pandemia de COVID-19.

Prin intermediul *Galei Elevului Reprezentant*, Consiliul Național al Elevilor va pune în valoare eforturile actorilor din educație care, zi de zi, luptă pentru a implementa schimbări de impact în comunitățile din care fac parte și pentru a transforma climatul educațional într-unul prietenos, adaptat nevoilor elevilor.

Astfel, oricine poate nominaliza, până la data de 14 aprilie 2022, ora 23:59, acel elev, acel profesor, acel părinte, acel grup de inițiativă sau acea comunitate locală care, prin acțiunile

sale, a contribuit la dezvoltarea climatului educațional la nivel local, județean sau chiar național. Nominalizările pot fi înregistrate accesând website-ul special creat pentru Gala elevului reprezentant: <https://gala.consiliulelevilor.ro/nominalizeaza/>. Categoriile în cadrul cărora se pot face nominalizări sunt: *Elev implicat în comunitate, Profesor de 10, Părinte - agent al schimbării, Comunități locale prietene ale educației și Inițiative de succes în educație*.

„Chiar dacă, la nivel național, reformele se lasă de multe ori așteptate, la nivelul fiecărei comunități există persoane care, zi de zi, luptă pentru a duce schimbări de impact în comunitatea din care fac parte. Dacă și tu cunoști inițiative care trebuie să se facă auzite și care pot reprezenta exemple de bune practici, nu ezita să ni le prezinți! Completează formularele de nominalizare din cadrul *Galei Elevului Reprezentant!*”, a declarat Robert Avram, președintele Consiliului Național al Elevilor.

IN MEMORIAM

Prof. univ. dr. Ruxandra Eleonora VASILESCU

Sfârșitul lunii martie a fost unul trist pentru studenții Facultății de Marketing și ai Facultății de Litere, pentru cadrele didactice ale celor două facultăți. Pleca dintre noi, în cel mai discret mod posibil, lăsându-ne copleșiți de durere și mai singuri ca niciodată, cea care a fost directorul Departamentului de Limbaje Specializate, între anii 2008 și 2014, și, între anii 2014 și 2020, decanul Facultății de Litere, prof. univ. dr. Ruxandra Vasilescu.

În cei peste 25 de ani de carieră didactică, prof. univ. dr. Ruxandra Vasilescu a predat diferite discipline de limbă engleză (limba engleză pentru afaceri, redactare de documente oficiale în limba engleză, semantică, pragmatică, teoria și practica traducerii în și din limba engleză). A publicat numeroase articole de specialitate, a fost prezentă în numeroase colective de cercetare. Ne-a lăsat drept moștenire spirituală numeroase manuale și materiale didactice. Dar cea mai importantă moștenire lăsată a fost și rămâne *diplomația*, cuvântul cheie al activității sale personale și profesionale. Urmând parcă cuvintele lui Mircea Eliade „cu bunătatea ajungi până la porțile templului, dar cu dragostea pătrunzi în interior”, doamna prof. univ. dr. Ruxandra Vasilescu, prin vocea caldă, chipul vesel, întotdeauna surâzător, s-a apropiat de noi toți cu bunătate și dragoste. O dragoste nemărginită pentru viață, pentru oamenii din jurul domniei sale, pentru tot ceea ce a clădit.

Doamna prof. univ. dr. Ruxandra Vasilescu rămâne în amintirea noastră drept un creator de atmosferă, pentru că prin toată activitatea managerială, prin atitudinea, implicarea și căldura sufletească a încercat neîncetat să consolideze edificiul celei de-a doua familii, familia profesională, o familie de suflet. Prin plecarea domniei sale, a lăsat în urmă două familii îndurerate – propria familie și familia de suflet – care să-i țină vie amintirea și să ducă mai departe dezideratele acestui dascăl-model de tact, de calm și echilibru, de voință, de sensibilitate, de atitudine.

La ceas de despărțire, înălțăm o rugăciune, lăsăm o floare pe marmura rece, aprindem o lumânare și nutrim speranța că ne veți veghea și veți revărsa în continuare asupra noastră râuri de dragoste, un strop de înțelegere și un ocean de liniște în aceste vremuri tulburi, de neliniști, de căutări...

Drum lin spre Ceruri, DOAMNĂ DECAN!

O liniște lipicioasă

Mioara VERGU-IORDACHE

Subzistăm într-o mocirlă a crizelor, între o apocalipsă informațională și „dolce far niente”. Dacă întrebi, nu mai suportăm, dacă doar privești, nimic nu ne mișcă. Clipele de entuziasm, de umanitate, de hărnicie, de angajament, de promisiuni se sparg ca valurile la mal. Părem într-o perpetuă așteptare marcată de păgubosul „să ne dea”, să ne dea Dumnezeu – care ne dă mereu și noi uităm să mulțumim!, să ne dea guvernării – care nu ne dau, dar noi continuăm să sperăm și-i votăm, să ne dea părinții – care, oricum, sunt desueți, vetuști, să ne dea, să ne dea. Sigur, individual poate nu ni se potrivesc vorbele de mai sus. Dar ce facem ca societate, ca întreg?!

Suntem foarte buni la vorbe, la acuzații, la a fi moralizatori, critici, dar nu autocritici, partizanii unui grup și nu adversarii, ci dușmanii altor grupuri... Așteptăm schimbarea instalați în fotolii confortabile, la adăpost de intemperii, similar cu așteptarea timpului probabil. Oricum nu ne prea folosește informația pentru că, nu-i așa, timpul e probabil! Ba unii chiar îl contestă. Timpul.

Plutește un soi de lehamite, un soi de „am plecat ca să găsec, dă, Doamne, să nu găsec!” O liniște lipicioasă, spartă de titluri terifiante din mass media, unde toată lumea știe secrete, are proprietăți paranormale în lumina (sau întunericul) cărora, agramat de cele mai multe ori, ni se servesc nimicuri înspăimântătoare. Sunt multe furtuni în pahare de plastic umplute cu apă doar până la jumătate! Oricum ar fi, popor inteligent fiind, am înțeles că nu trebuie să luăm în seamă falsele catastrofe. Din păcate, nu le luăm în seamă nici pe cele reale!

Constatăm că în jurul nostru se întâmplă lucruri bune și lucruri rele. Am putea să învățăm, să preluăm experiențe pozitive și să la adaptăm la realitatea românească. Am putea. Ba chiar avem intenția. Chiar vom... Până ne dăm seama, a plecat trenul din gară. Mereu m-am întrebat despre „fatalitatea” legilor. Aflăm, pe propria piele, ni se spune că avem legi incorecte, incomplete, rele, de-a dreptul. Bine, așa e, dar aceste legi nu pot fi modificate rapid pentru a deveni bune și utile? Cine pe cine împiedică să fie corectate? Unii spun că nu se acționează de frica justiției. Iar nu înțeleg! Legile în baza cărora acționează justiția nu pot fi corectate pentru a sluji corectitudinea, scopul interesului național?

Să nu credeți că nu observ și eu bunele intenții – fără finalitate, din păcate, din diferitele domenii. Numai că, așa văd eu, în fruntea „trebilor țării” se află o orchestră în care fiecare membru cântă o altă partitură. Dirijorul pare încă în faza de a-și descifra propria partitură. Până când se vor armoniza – sper cât mai repede! – continuăm să subzistăm într-o mocirlă a crizelor, ținânduți într-o liniște lipicioasă.

Dă, Doamne, ploaie de cinste și hărnicie!

ONEȘTIUL SUSȚINE TINERII DESIGNERI ȘI DIGITALIZAREA INDUSTRIEI MOBILEI

Danube Furniture Cluster în colaborare cu USH Pro Business a acordat diplome de excelență tinerilor designeri în cadrul seminarului *INOVAȚIE, BIOECONOMIE ȘI TRANZIȚIE VERDE*, eveniment ce a avut loc în zilele de 25 și 26 martie a.c. la Onești, jud. Bacău. Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Asociația Clusterelor din România (Clustero) și Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale (INCSMPS).

Pe lângă concurs și premiere, seminarul a adus în discuție subiecte de interes care ne-au ajutat să înțelegem modul în care industria mobilei și sectorul manufacturier, în general, se adaptează la noile principii ale bioeconomiei și tranziției verzi. Evenimentul a conținut 4 părți distincte, respectiv: modalități noi de organizare a colaborării pe lanțuri valorice între partenerii din cluster, în macroregiunea Dunării, pentru a se adapta inovativ la tranziția verde; dezbateri privind impactul războiului din Ucraina asupra lanțului de aprovizionare din industria mobilei; prezentarea concursului de design *DANUBE FURNITURE DESIGN AWARD 2022*, concurs aflat la a-3-a ediție și decernarea premiilor acestui concurs, și posibilități de digitalizare oferite de centrele de digitalizare *Wallachia eHub* și *Smart eHub*, coordonate de USH Pro Business. Concursul a avut ca temă centrală *Reshaping the Future of Hotel Interior Design Room*, o temă prin care s-a dorit aducerea în prim plan a ideii de mobilier inovativ și a unui design care să promoveze soluții pentru schimbările stilului de viață. Proiectele participante în concurs au susținut aspectele referitoare la mobilierul inovator, adaptabil și fezabil pentru a-l transforma în produse adaptate cerințelor actuale dar și sustenabilitatea.

„Danube Furniture Cluster este deja un lider național în decernarea de premii tinerilor designeri, fiind cel de-al treilea eveniment organizat de noi în colaborare cu

Universitatea Spiru Haret cu suportul USH Pro Business. Facem acest lucru din convingerea că designul poate deveni motorul acestei industrii. Atât membrii clusterului cât și firma Lux-Artim au investit în acest concurs, care astfel pune pe harta țării Oneștiul, ca un centru activ de design pentru mobilier. Producătorii și designerii, din multe centre din țară, au fost prezenți la eveniment”, a declarat Gabriel Năfureanu, președinte Danube Furniture Cluster.

„USH Pro Business, ca centru specializat de clusterizare, consideră că designul poate fi noua materie primă a României, întrucât presupune creativitate, inovare și remodelează modelele de afaceri într-un moment în care

numai avantajele competitive ne pot scoate din situația economică din ce în ce mai imprevizibilă. Danube Furniture Cluster s-a născut prin entuziasmul și viziunea producătorilor care văd în designeri acele forțe creative care pot duce mai departe industria. Ca centru de transfer tehnologic și digitalizare pentru industriile creative, suntem bucuroși că la Onești, alături de București, se dezvoltă un ecosistem de design consistent, USH Pro Business premiind, alături de producători, tinere talente. Avem în atenție și alte activități concrete legate de împlinirea designului cu activitatea de digitalizare”, a declarat Costin Lianu, director general USH Pro Business.

USH Pro Business

Evenimente, Comunicare și Internaționalizare

www.ushprobusiness.ro

<https://www.facebook.com/www.ushprobusiness.ro>

<https://www.linkedin.com/in/ush-pro-business/>

<https://www.instagram.com/ushprobusiness/>

<https://www.youtube.com/channel/UCqWx1tcE65-3fxwndyas0NQ/videos>

Danube Furniture Cluster

Website: <https://adf-dfc.ro/>

Email: ush@adf-dfc.ro

<https://www.facebook.com/danubecluster>

AVANTAJELE STANDARDULUI ROMÂNESC DE AGRO-ECOLOGIE

La începutul acestui an, a fost aprobat și publicat primul standard român pentru agricultura ecologică: **SR 13595 – Agricultură ecologică. Cerințe și recomandări pentru produse ecologice sustenabile**. Certificarea bio, organică, este doar o fațetă a sustenabilității. De la aceste certificări, agenda umană se mută progresiv spre agro-ecologie. Scopul agriculturii agro-ecologice este de a produce hrană mai curată, de a pune pe piață produse agroalimentare proaspete și autentice, care să respecte factorii naturali și de mediu, în deplină corelare cu conservarea și dezvoltarea mediului și cu abordarea integrată a sănătății umane.

În acest context a apărut și necesitatea de a avea un **standard român original** care să specifice cerințe și recomandări pentru produse ecologice sustenabile, inclusiv documentarea și implementarea de bune practici, transparență și trasabilitate. Standardul este voluntar și poate fi aplicat și de operatorii în curs de certificare ecologică care vor să aplice principiile agroecologiei. Certificarea se poate face doar după obținerea certificării ecologice, dar presupune și alți pași importanți pe care îi vom dezbate împreună. Standardul include o anexă normativă cu formulare și indicatori pentru înregistrarea dovezilor de îndeplinire a cerințelor, simplificând astfel activitatea de implementare și stabilind un nivel minim de dovezi necesare îndeplinirii cerințelor. *Inter-Bio*, ca organizație umbrelă națională pentru agricultura ecologică, membră IFOAM.EU și a rețelei europene de cercetare în agro-ecologie TP Organics, a avut o contribuție importantă la elaborarea standardului alături de Universitatea Spiru Haret, prin centrul său antreprenorial USH Pro Business.

La lansarea sa, Iuliana Chilea, Director General în cadrul Organismului Național de Standardizare (ASRO), a declarat: „Proiectul inițiat de *Inter-Bio* prin intermediul Universității „Spiru Haret” a fost elaborat timp de doi ani în cadrul comitetului tehnic național ASRO/CT 95 – Produse agroalimentare și horticoale și metode de analiză și a fost publicat de ASRO la finalul

lunii ianuarie a.c. Publicarea SR 13595 este o reușită și face parte din eforturile standardizării naționale de a sprijini Uniunea Europeană la realizarea obiectivelor cuprinse în Pactul Ecologic European (European Green Deal). De asemenea este în concordanță cu Declarația de la Londra pe care comunitatea europeană de standardizare și-a asumat-o și care are drept scop elaborarea de standarde care să sprijine lupta împotriva schimbărilor climatice.”

„În ultimii ani, în România, ca și în majoritatea statelor europene, există un interes în creștere pentru produsele obținute din agricultura ecologică, dar certificarea ecologică este doar o etapă spre agro-ecologie, un concept mult mai larg. Politica europeană Green Deal (Pactul ecologic european) și strategia Farm2Fork creează premisele dezvoltării susținute a acestui concept, dar avantajele acestui mod de abordare sunt puțin cunoscute. Față de conformitatea produselor cu cerințe aplicabile, se pune accentul pe îmbunătățirea performanțelor în materie de mediu și climă, inclusiv cele corelate cu gestionarea și stocarea carbonului în sol și cu gestionarea mai eficientă a nutrienților, în vederea ameliorării calității apei și a reducerii emisiilor. Pe termen mediu și lung, aplicarea reglementărilor și respectarea standardelor de calitate în agricultura ecologică vor avea ca efect reducerea costurilor, creșterea consumului de produse alimentare sănătoase, îmbunătățirea calității mediului, climei, biodiversității, a bunăstării animalelor și a conservării resurselor naturale. Universitatea „Spiru Haret” și Asociația „Inter-Bio” se vor implica în procesul de transfer de cunoștințe și dezvoltarea de comunități de practică în domeniu, prin proiectele internaționale pe care le-a câștigat recent”, a declarat Costin Lianu, președinte Asociația Inter-Bio.

Universitatea Spiru Haret în calitate de unic finanțator a susținut realizarea **primului standard în agricultura ecologică**, document oficial important realizat cu sprijinul Asociației Inter-Bio, prin intermediul ASRO – Organismul

Național de Standardizare – platforma națională pentru elaborarea și adoptarea standardelor europene și internaționale și în colaborare cu alte entități și experți implicați.

Deși standardul SR 13595 – *Agricultură ecologică. Cerințe și recomandări pentru produse ecologice sustenabile* a fost deja lansat de Organismul Național de Standardizare – ASRO, drumul spre implementarea lui abia începe. Vă invităm la o dezbateră pe această temă în cadrul unui eveniment ce va avea loc în format hibrid în data de **26 mai 2022**, începând cu ora 10:00.

Confirmarea de participare la eveniment se face prin completarea Formularului de înscriere (<https://forms.gle/nqnW3wyySqyGEtGR9>). Ulterior înscrierii vă vom trimite linkul de acces la eveniment.

USH Pro Business

Evenimente, Comunicare și Internaționalizare

www.ushprobusiness.ro

<https://www.facebook.com/www.ushprobusiness.ro>

<https://www.linkedin.com/in/ush-pro-business/>

<https://www.instagram.com/ushprobusiness/>

Inter-Bio

Website: <https://inter-bio.ro/ro/>

Email: office@inter-bio.ro

<https://www.facebook.com/interbio.ro>

ASRO

www.asro.ro

<https://www.facebook.com/rostandard>

<https://www.linkedin.com/company/rostandard>

<https://www.youtube.com/channel/UCMdlNwQuDocpnSZua1LRlpg/videos>

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87, interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE:

Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fim partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

PROIECT COFINANȚAT DIN FONDUL SOCIAL EUROPEAN PRIN PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN 2014-2020

Evenimentele din luna martie organizate în cadrul activității *Dezvoltare socio-comunitară* a Proiectului *InfoAcces* – POCU/784/6/24/139636

Sistemele de educație și formare trebuie să țină pasul cu noile cerințe dinamice existente pe piața muncii datorită tehnologiilor disruptive și a schimbărilor demografice care impactează natura evolutivă a muncii. Este necesară astfel o corelare a competențelor acumulate de copii prin frecventarea instituțiilor de învățământ cu forța de muncă necesară astfel încât să se realizeze o adaptare rapidă la noile cerințe de muncă din societate. Din punct de vedere al individului, este nevoie de orientare în ceea ce privește alegerea școlii și ulterior a profesiei astfel încât să se asigure condiții prielnice dezvoltării personalității și practicarea unei profesii care să ofere satisfacții în muncă. Din punct de vedere social este important ca orientarea să răspundă unor obiective economice pentru ca valorificarea potențialului uman să asigure creșterea productivității muncii. Orientarea școlară și profesională nu mai este doar un proces de psihodiagnostic și de îndrumare profesională, ci este o acțiune cu scop educativ care realizează pregătirea pentru alegerea profesiei.

În sens larg, orientarea constă în crearea unui mediu în care copilul poate dovedi că știe să aprecieze o situație, să o analizeze, să o integreze conștient și argumentat într-un context dat. Procesul de orientare cuprinde orientarea școlară și orientarea profesională - ce au ca finalitate integrarea școlară și ulterior cea socio-profesională a individului. Din punct de vedere al metodologiei, aceasta cuprinde un subsistem al activității de asistență psihopedagogică a cadrelor didactice, elevilor și părinților, care se realizează la nivelul sistemului de învățământ. Copiii care au părinți plecați la muncă în străinătate beneficiază mai puțin de consiliere din partea părinților, astfel că profesorii se află de multe ori în situația de a suplini acest aspect. Îndrumarea pentru alegerea unei anumite școli corespunzătoare înclinațiilor, aptitudinilor și aspirațiilor proprii este importantă pentru dezvoltarea personalității, desfășurarea unei anumite profesii și pentru integrarea socială a copiilor.

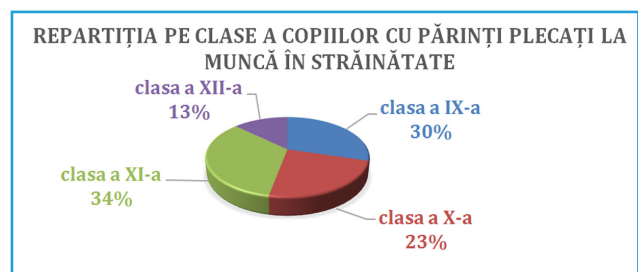
Proiectul *InfoAcces* implementat de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui și de Asociația „Societatea Națională *Spiru Haret* pentru Educație, Știință și Cultură” oferă copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate servicii de orientare profesională și socială alături de suport educațional Matematică-Informatică și accesul la o rețea partenerială cu rol consultativ care sprijină copiii atunci când este identificată o nevoie. În cadrul proiectului se organizează lunar sesiuni de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin. Rolul rețelei parteneriale este asigurarea unui climat local benefic, stringent necesar dezvoltării armonioase a preșcolariilor, elevilor și a familiilor din care aceștia fac parte. În grupul țintă al proiectului vor fi incluși, până în anul 2023, 270 de preșcolari și elevi din județul Vaslui cu părinți plecați la muncă în străinătate, care vor desfășura activități în proiect pe o perioadă de 10 luni.

Luni, 14 martie 2022, începând cu ora 13.00, a avut loc o *Sesiune de conștientizare, informare și analiză* a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin. La eveniment au participat 23 de persoane, experți în proiect și cadre didactice din Liceul Tehnologic *Ion Mincu* Vaslui care au dezbătut situația copiilor din comunitate care nu au alături unul sau ambii părinți deoarece sunt plecați în străinătate.

Analiza a scos la iveală un număr de 115 copii cu părinți plecați în străinătate, 14 dintre aceștia provenind din familii monoparentale. Repartiția acestora este următoarea:

- 103 copii cu un singur părinte plecat în străinătate; dintre aceștia, 14 provin din familii monoparentale;
- 12 copii au ambii părinți plecați în străinătate, se află în grija bunicilor sau rudelor majore.

Împărțirea acestora pe clase de studiu este următoarea:

Ca urmare a prezentării realizate de directorul unității de învățământ și a dezbaterii din cadrul evenimentului s-au desprins următoarele concluzii în ceea ce privește comportamentul și starea emoțională a acestei categorii de copii: • suferă de dorul părinților, se simt deseori neînțeleși de persoana în grija căreia se află; • au o stimă de sine scăzută, mai ales când nu vorbesc zilnic cu părinții plecați, deoarece sentimentul propriei valori nu este confirmat și întărit de părinte; • au o predispoziție de a se îndrăgosti și de a suferi foarte mult, dacă relația eșuează sau nu se ridică la nivelul așteptărilor lor - în special, fetele; • caută atenția părinților la prieteni/ prietene, iubit/ iubită, profesor și dacă nu o găsesc suferă foarte mult; • există tendința de a absenta de la școală, dacă nu există control și disciplină impusă de familia rămasă acasă; • există tendința ca randamentul școlar să scadă din momentul plecării părintelui de acasă.

Elevii liceului au nevoie de consiliere constantă, deoarece suportul de care beneficiază acasă este redus, există situații când dirigintele pledează mai mult decât părintele pentru continuarea studiilor, există și părinți care sunt interesați de educația copiilor, dar nu știu direcția în care să îi orienteze pe aceștia.

Prezentarea proiectului *InfoAcces* a fost motiv de bucurie, cadrele didactice fiind interesate de modalitățile prin care elevii liceului pot participa activ în cadrul proiectului ca grup țință al acestuia. De asemenea, a fost arătat interes sporit și în ceea ce privește lista de oportunități care pot fi accesate pentru proiectele de școală. Condușă de motto-ul *Creștem meseriași, educăm oamenii!*, echipa de management al Liceului Tehnologic *Ion Mincu* Vaslui dorește implicarea în rețeaua partenerială *InfoAcces* deoarece nu au colaborări pe termen lung cu organizații locale.

La finalul evenimentului participanții au fost invitați să completeze un Chestionar de măsurare a gradului de satisfacție a participanților la evenimentele *InfoAcces* prin care au oferit feedback. Toți respondenții au declarat că au apreciat informațiile noi obținute, evenimentul fiind cotelat ca plăcut, de ajutor, pozitiv, stimulator, interesant, în care s-a ascultat cu plăcere, s-au schimbat opinii și au rezultat lucruri noi învățate.

Marti, 15 martie 2022, a avut loc, tot în orașul Vaslui, a doua sesiune din această lună, dedicată conștientizării, informării și analizei situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin. Oaspeții virtuali ai proiectului au fost cadrele didactice din Școala Gimnazială *Alexandru Ioan Cuza* Vaslui, cea mai veche școală dintre școlile vechi ale Vasluiului care funcționează și astăzi.

Evenimentul a debutat cu prezentarea proiectului *InfoAcces* către cele 14 persoane prezente din școală: cadre didactice, secretar, consilier, director și director adjunct. Acesta a fost unul dintre momentele preferate ale participanților, deoarece au aflat despre beneficiile pe care proiectul le aduce în comunitate și despre oportunitățile și sursele de finanțare relevante pe care le pot accesa pentru îmbunătățirea situației copiilor cu părinți plecați la muncă în străinătate și nu numai. Dintre oportunitățile prezentate amintim: *Granturile Nouă ne pasă. Start ONG!*, *Turism și cultură* (PNRR, Componenta C11); informații despre acestea și alte apeluri de proiecte care se vor lansa în viitor pot fi accesate pe site-ul proiectului <https://infoacces.sns.ro/retea-parteneriala/surse-de-finantare>.

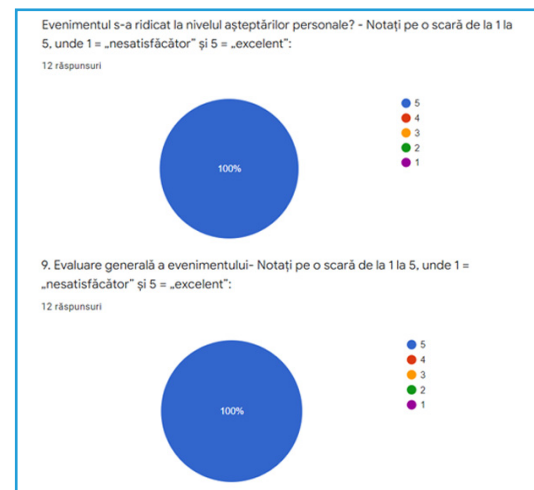
Prezentarea Școlii Gimnaziale *Alexandru Ioan Cuza* Vaslui a evidențiat onest multele provocări pe care cadrele didactice le întâmpină zilnic în lucrul cu elevii. În școală, peste 15% dintre elevii au părinți plecați la muncă în străinătate, în comunitate fiind o situație materială precară. 90% dintre părinții copiilor din școală trăiesc din ajutorul social, copiii sunt implicați în activități casnice și există absenteism crescut: 23 absențe / elev, care duce la o rată de abandon școlar de 2%. O altă problemă întâmpinată este lipsa implicării familiei ca partener educațional, 75% dintre părinți au doar opt clase, iar părinții nu încurajează participarea copiilor la activitățile școlare. Viziunea împărțită de cadrele didactice este *O școală pentru toți, o școală pentru fiecare* și astfel se fac eforturi pentru creșterea implicării copiilor în activități extrașcolare astfel încât aceștia să acumuleze competențe și să se dezvolte armonios. Managementul școlar a desfășurat multe proiecte educaționale ceea ce a permis accesul copiilor la workshop-uri, activități sportive, artistice, interculturale, tabere, excursii etc. În cadrul întâlnirii s-a accentuat necesitatea lucrului în echipă pentru succes în rezolvarea situațiilor de criză care apar în școală și pentru creșterea calității actului educațional. Echipa școlii e

formată din cadre didactice, mediatori și consilieri școlari, finalul prezentării fiind evidențiat prin figura de mai jos:

Prin intermediul proiectului *InfoAcces* și a activității de dezvoltare socio-comunitară a acestuia, cadrele didactice din școlile partenere în proiect vor beneficia de sprijin din partea celorlalte părți din rețea pentru a dezvolta copiii și a preveni comportamentele de risc, absenteismul și abandonul școlar. Informații referitoare la rezultatele proiectului și partenerii acestuia sunt actualizate permanent pe site-ul <https://infoacces.sns.ro>, fiind disponibile materiale ce privesc bunele practici în lucrul cu copiii care au părinți plecați la muncă în străinătate. *Catalogul de oportunități/ surse de finanțare relevante pentru îmbunătățirea situației privind copiii cu părinți plecați în străinătate și pentru dezvoltare socio-comunitară Martie 2022* a fost una dintre resursele cele mai apreciate care au fost puse la dispoziție prin intermediul proiectului. Echipa de management a școlii a declarat că acest instrument le ușurează munca de identificare surse de finanțare și a fost interesată de primirea acestuia lunar pe adresa de mail.

Sesiunea de conștientizare, informare și analiză a situației copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate, în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin din 15 martie s-a ridicat la nivelul așteptărilor tuturor participanților respondenți la chestionarul final, evaluarea generală a acestuia fiind excelentă.

Proiectul este în acord cu recomandările formulate în *Cadrul Strategic pentru Cooperarea Europeană în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ET2020)* și contribuie la îndeplinirea obiectivelor sectoriale în domeniul educației stipulate în *Strategia Europa 2020*. Din punct de vedere al reglementărilor naționale, acesta vizează: Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 (Hot. nr. 317/2016); Strategia privind Reducerea Părăsirii Timpurii a Școlii; Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 322014-2020; Strategia Națională pentru Învățare pe tot Parcursul Vieții; Regulamentele de organizare și funcționare ale ISJ; Planurile de Dezvoltare Regională și Locală; Planurile de Dezvoltare Instituțională ale Școlilor.

Informații suplimentare despre activitățile și evenimentele *InfoAcces* pot fi consultate pe site-ul proiectului: <http://infoacces.sns.ro/> și pe rețelele de socializare:

Facebook: <https://www.facebook.com/InfoAcces-106350121594314/>
Twitter: https://twitter.com/acces_info

*Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Irina Elena ANDRONIE

Expert organizare evenimente dezvoltare parteneriate *InfoAcces*

SOCIETATEA NAȚIONALĂ SPIRU HARET
PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

INSPECTORATUL ȘCOLAR
AL JUDEȚULUI VASLUI

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2022-2023

Accesează: www.admitere.spiruharet.ro!

Viitorii studenți și masteranzi se pot
preînscris până pe 30 iunie 2022!

● 5 centre universitare: București, Brașov,
Câmpulung, Constanța, Craiova

- 11 facultăți
- 31 programe de Licență
- 23 de programe de Masterat

Dacă își vor confirma locul până la
31 iulie 2022, candidații preînscrisi
NU VOR MAI ACHITA TAXA DE
ADMITERE în valoare de 150 de lei!

LICENȚĂ

Nr. crt.	Facultatea	Domeniul	Specializarea/Programul de studii universitare de licență	Acreditare (A)/ Autorizare de funcționare provizorie (AP)	Forma de învățământ
1	Facultatea de Educație Fizică și Sport, București	Educație fizică și sport	Educație fizică și sportivă	A	IF
		Kinetoterapie	Kinetoterapie și motricitate specială	A	IF
2	Facultatea de Inginerie și Informatică, București	Informatică	Informatică	A	IF
3	Facultatea de Medicină Veterinară, București	Medicină veterinară	Medicină veterinară	A	IF
4	Facultatea de Psihologie și Științele Educației, București	Psihologie	Psihologie	A	IF
			Psihologie	A	IFR
5	Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Brașov	Psihologie	Psihologie	AP	ID
			Științe ale educației	Pedagogia învățământului primar și preșcolar	A
6	Facultatea de Științe Economice, București	Contabilitate	Psihologie	A	IF
			Științe ale educației	Pedagogia învățământului primar și preșcolar	AP
7	Facultatea de Științe Economice, Câmpulung	Management	Contabilitate și informatică de gestiune	A	IF
			Management	A	IF
			Management	AP	IFR
8	Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice, Brașov	Management	Management	AP	ID
			Contabilitate	Contabilitate și informatică de gestiune	A
9	Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative, Craiova	Drept	Management	A	IF
			Drept	A	IF
			Drept	AP	IFR
			Drept	AP	ID
10	Facultatea de Științe Juridice și Științe Economice, Constanța	Științe administrative	Administrație publică	A	IF
			Management	Management	A
11	Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative, București	Drept	Management	A	IF
			Drept	Drept	A

Oferta educațională a Universității Spiru Haret pentru anul universitar 2022-2023

Accesează: www.admitere.spiruharet.ro!

MASTER

Nr. crt.	Domeniul de studii universitare de master	Denumire program de studii universitare de master	Locația geografică	Forma de învățământ
1	Informatică	Tehnologii moderne în ingineria sistemelor informatice*	București	IF
2	Drept	Cooperare internațională în justiție	Brașov	IF
		Științe penale și criminalistică	Craiova	IF
		Științe penale	București	IF
		Științe penale	Constanța	IF
3	Științe administrative	Administrație publică și management în context european*	București	IF
		Administrație publică și management în context european*	Craiova	IF
4	Contabilitate	Audit financiar contabil*	București	IF
		Audit intern în sistemul public și privat*	Craiova	IF
		Contabilitate, expertiză și audit*	Constanța	IF
		Contabilitate și managementul afacerilor*	Câmpulung	IF
		Contabilitatea agenților economici și a instituțiilor publice*	București	IF
5	Finanțe	Finanțe și administrație publică europeană*	Craiova	IF
6	Management	Managementul organizației în context european	Brașov	IF
		Management organizațional și antreprenariat	Constanța	IF
		Managementul integrat al afacerilor	București	IF
7	Marketing	Marketing și relații publice în afaceri*	București	IF
8	Psihologie	Psihologie clinică și intervenție psihologică	Brașov	IF
		Psihologie clinică și intervenție psihologică	București	IF
		Psihologie organizațională și managementul resurselor umane	București	IF
9	Științe ale educației	Consiliere educațională (interdisciplinar cu domeniul Psihologie)	Brașov	IF
10	Știința sportului și educației fizice	Educație fizică și antrenament sportiv*	București	IF
		Kinetoterapia în afecțiunile locomotorii*	București	IF

* programele de studii universitare de master care sunt încadrate de ARACIS în categoria master profesional

BUCUREȘTI

Bulevardul Basarabia nr. 256, sector 3, telefon: 0721.808.577

Domeniul SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ PEDAGOGICĂ

e-mail: sanitara.bucuresti@spiruharet.ro
• *Asistent medical generalist* – IF

Domeniul INFORMATICĂ

e-mail: informatica@spiruharet.ro
• *Analist programator* – IF

Domeniul SERVICII

e-mail: colegiuluniversitar@spiruharet.ro
• *Detectiv particular* – IF

Domeniul PRODUCȚIE MEDIA

email: productiemedi@spiruharet.ro
• *Editor de imagine* – IF

CRAIOVA

Strada Brazdalui Novac nr. 4, telefon: 0251.42.33.95

Domeniul SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ PEDAGOGICĂ

e-mail: sanitara.craiova@spiruharet.ro
• *Asistent medical generalist* – IF

**Preînscriseri
Online 2022**
Feb - Iun

**Colegiul universitar
Spiru Haret**

**București
Craiova**

www.colegiuluniversitar.spiruharet.ro

VITRALII

Baba Vanga și cei trei care au speriat Vestul

VITRALII

Omenirea are nevoie de profeți pentru a afla ce va fi, cum va fi și mai ales când se va întâmpla. Predictibilitatea face parte din natura umană. Foarte mulți oameni își structurează existența pe baza principiului ex-ante, iar pentru asta au scormit mai multe metode de investigare, de la calculul probabilistic și astrologie până la datul în bob și scuturarea ghiocului. E un fel de înfruntare ineficace a destinului, un obicei găunos. Nu poți fi niciodată îndeajuns pregătit pentru ceea ce va urma și nu poți schimba nimic fiindcă tocmai modul în care gestionezi jocul experiențelor plăcute sau nefaste duce la împlinirea a ceea ce este dat să se întâmple. O mulțime de clarvăzători și cititori în stele se întrec în a povesti viitorul. Printre aceștia, Baba Vanga, celebra prezicătoare din Bulgaria, a făcut-o cu oarecare succes. O femeie simplă, fără prea multă carte, oarbă și aproape surdă, dar cu mare iubire de Dumnezeu, a emis în a doua jumătate a secolului trecut mai multe profeții cutremurătoare. A vorbit deschis, direct, fără a ascunde, precum Nostradamus, în versete încălcate ceea ce i se înfățișase în propria minte. A fost căutată și ascultată de șefi de stat, capete încoronate, artiști și dictatori, oameni simpli. Unora le-a prezis ascensiunea, altora sfârșitul. A știut despre cutremurele, inundațiile, furtunile și secetele catastrofale, cu mult înainte ca acestea să se întâmple. A văzut cu limpezime viitorul și l-a povestit fără înflorituri. Poate că pragmatica prezicătoare s-a numărat printre cei aleși, printre cei puțini cărora li se înfățișează cele ce vor fi.

Când a simțit că i se apropie sfârșitul, în 1996, a prezis ceea ce se va întâmpla până la finalul mileniului patru: secetă, penurie de apă, lipsa resurselor, atentate teroriste, cataclisme naturale, încălzirea globală, reinstaurarea comunismului în secolul XXIV și, din nou, prăbușirea acestuia după numai douăzeci de ani, atentatele teroriste, dar și un mare război care va porni, în 2022, dinspre Răsărit și se va întinde peste toată Europa. Nu vreau să alunec în misticism, dar cam tot ce a prezis s-a întâmplat, în anul și în locul anunțat. Habar n-am cum a văzut toate aceste lucruri. Însă atunci când a prorocit despre trei mari țări din Asia care își vor da mâna pentru a stăpâni lumea, lăindu-și stăpânirea peste patru continente, parcă nu mai e de glumă. Trei care au speriat sau vor speria Vestul. Nu e greu să afli care sunt aceste națiuni. Împreună, totalizează aproape jumătate din populația planetei și două treimi din resursele energetice, minerale și tehnologice ale acesteia, iar alături de aliații lor reprezintă un pol de putere economică și militară aproape imposibil de biruit. Sigur, binele învinge întotdeauna, dar oare mai știm să-l despărțim de rău? Nu e ușor, astăzi, să stabilești cine se află de partea dreptății, analizând totul printr-o paradigmă maniheistă. Unii vor să le impună altora binele lor, pentru care acest bine este, de fapt, întruchiparea răului. Ciocnirea civilizațiilor continuă și azi și, probabil, o lume multiculturală va rămâne pentru totdeauna o himeră. Gândirea e strâmbă. Dacă suntem mulți, bogați și puternici, nimic nu ne dă dreptul să scoatem pistolul din teacă sau avioanele de luptă din hangar. Teoria că Europa este o peninsulă a Asiei și doar țărâmul celălalt al unui mare lac african prinde contur. Secole de hegemonie și pace impusă cu sabia își spun cuvântul.

Sunteți liberi să o credeți sau nu pe Baba Vanga, să considerați că toate profețiile ei deja împlinite sunt banale coincidențe. Că nu a fost decât o biată bătrânică analfabetă care s-a jucat de-a Dumnezeu. Dar uitați-vă în jur cu atenție și veți înțelege un lucru: poate că prin ochii ei orbi a văzut mai bine adevărurile lumii decât o fac cei ce se războiesc astăzi, provocând suferință, durere și chin.

Dragoș CIOCĂZAN

Unul dintre cele mai vechi obiecte de fier din România: un cuțitaș

George V. GRIGORE

În urma săpăturilor efectuate de specialiști din cadrul Institutului Național de Arheologie din București într-un sit din Epoca Bronzului din localitatea Hurezani (jud. Gorj), catalogat a avea 4000 de ani, a fost descoperit unul dintre cele mai vechi obiecte din metal de pe teritoriul României.

„Am găsit obiecte de ceramică și un obiect din fier. Dacă se confirmă poziția lui stratigrafică între straturile de chirpici ale acestei construcții și dacă într-adevăr datarea ei este cea pe care o presupunem, este unul dintre cele mai vechi obiecte din fier găsite până în momentul de față în România. Urmează să confirmăm după ce o să prelucrăm întregul material în laborator. Am luat probe pentru a data întreaga construcție am găsit și oase și resturi de cărbune, care ne vor ajuta pentru datare și vom putea spune cu siguranță dacă acel obiect din fier este printre cele mai vechi. În momentul de față asta credem. Este vorba de un cuțitaș”, a spus Radu Băjenaru, cercetător științific principal la Institutul de Arheologie Vasile Pârvan din București și coordonator al șantierului arheologic. Radu Băjenaru susține că situl arheologic de la Hurezani, care a fost descoperit ca urmare a introducerii conductei BRUA, este unul dintre cele mai importante din România: „A fost descoperit în anul 2018 cu ocazia instalării conductei BRUA, care traversează situl de la nord la sud. S-a făcut diagnosticul intruziv, s-a identificat și în anul 2019 s-au făcut săpături preventive pentru introducerea conductei, iar atunci am văzut structura și complexitatea acestui sit. În momentul de față pot spune că este unul dintre cele mai mari și cele mai importante situri preistorice din Oltenia, în special în Epoca Bronzului și prima Epocă a Fierului în ceea ce privește cultura Verbicioara și ce urmează”. O serie de vestigii importante au fost găsite atunci când au fost efectuate primele cercetări arheologice importante. „Când am săpat pentru conducta BRUA, în anul 2019, am găsit foarte multe gropi, vetre, resturi de construcții. Inventarul este, de asemenea, foarte bogat. Am găsit în acest an o platformă de chirpici, un rest de construcție, care se datează cel mai probabil la sfârșitul Epocii Bronzului și începutul Epocii Fierului, în zona de tranziție. Aparține aspectului cultural Vârtoș, de la începutul Epocii Fierului, bine cunoscut în Oltenia, în special în zona Dumării și mai puțin cunoscut în zona nordică.” „Situl are aproximativ șapte hectare și pe partea de nord și parțial est este prevăzut cu un șanț de apărare. Grosimea depunerii antropice este între 1 metru și 1,30. Cu ocazia săpăturilor preventive am

identificat multe niveluri de locuire, care acoperă întreaga evoluție a culturii Verbicioara, de la prima fază și până la ultima. Urmează, din ce am văzut, două niveluri din Epoca Fierului, care se suprapun locuirii din Epoca Bronzului. Este un sit foarte bogat ca structură de locuire. (...) Situl s-a prezervat foarte bine”, a mai declarat coordonatorul șantierului arheologic.

Obiectele descoperite vor fi predate Muzeului Județean după ce vor fi restaurate. „Obiectele găsite vor fi prelucrate la București, restaurate și redat Muzeului Județean de Istorie care finanțează săpătura și vor intra în patrimoniul muzeului. Săpăturile arheologice vor continua și în anii următori. Intenția noastră este de a veni timp de 10 ani ca să cercetăm”, a anunțat Radu Băjenaru. Lucrătorii colaboratori și arheologii au fost nevoiți să lucreze în condiții dificile ca urmare a temperaturilor ridicate și a solului foarte tare. „Ne place să săpăm, dar în acest an a fost o căldură excesivă. De când am venit nu a plouat deloc și am băgat cam două tone de apă ca să putem săpa așa cum dorim. Pământul era ciment. Cărăm apă cu butoaiile pentru a putea săpa”.

Hurezani este o comună în județul Gorj, formată din satele Busuioci, Hurezani (reședința), Pegeni, Plopu și Totea de Hurezani. Comuna este situată pe cursul superior al râului Amaradia. Cercetătorii au mai analizat în 2020 și un lot de materiale destinat torsului și țesutului, aparținând epocii bronzului, descoperit la Hurezani. Astfel, situl de 4000 de ani confirmă o locuire milenară pe aceste plaiuri, cu o evoluție reală a unei societăți umane efervescente.

Surse: wikipedia.org; jurnalulolteniei.ro; cercetari-arheologice.ro

Invitații în lumea artelor plastice

De multe ori, artiștii suferă că sunt prea visători, alte ori, oamenii din domeniul realității materiale, din sfera cifrelor, suferă că nu au puțin farmec în viața lor. Gabriela Catană este în egală măsură un om dedicat meseriei sale cu profil economic, dar și artei armoniilor cromatice. Gabriela Catană face parte dintre pușinii pământeni care au reușit să îmbine cele două sfere ale existenței.

Este momentul acum să o cunoaștem mai bine.

Mă numesc Gabriela Catană, născută în Mediaș, România. Am absolvit Facultatea de Științe Economice Sibiu. Viața nu mi-a oferit ce îmi doream în țară, așa că în 2014 am plecat în Germania. Aici, în frumosul Erfurt, locuiesc și muncesc.

Pentru ce pictura și nu muzica?

Am cochetat și cu muzica, am făcut Școala Populară de Artă – canto la Sibiu. Am participat și la un festival la Ploiești. Desenul și pictura le-am iubit toată viața. Acum le dedic timpul meu liber. De curând am participat la Expoziția colectivă de pictură Bacău.

Ce teme vă plac mai mult pentru pictură?

Îmi place sa pictez natură statică, portrete, oameni.

Vă simțiți mai bine pe dimensiuni mari ori mici? Care sunt tehnicile preferate?

Pictuez și tablouri cu dimensiuni mici, dar și mari. În ulei, acril sau tempera, pe pânză sau lemn.

Pictorița Gabriela CATANĂ: „Nu renunțați la visuri. Mereu este o cale spre ele”

Ce ne puteți spune despre dumneavoastră, dincolo de pictură?

Aici, în Germania, la Erfurt, am un serviciu de care sunt mulțumită. E un oraș frumos și mă plimb des. Mă destind din când în când făcând lumânări decorative și pictându-le.

Unde vă vedeți peste un deceniu?

Peste zece ani voi fi tot aici, cu mai multă experiență.

Ce le transmiteți tuturor oamenilor care vă admiră tablourile?

Tuturor celor care mă urmăresc le doresc să își urmeze visurile, să nu renunțe niciodată. Întotdeauna este o cale care trebuie găsită.

Aici se termină dialogul nostru. Multă sănătate și să urmăm acest îndemn mereu. Nu renunțați la visuri, mereu este o cale spre ele. Drum bun!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadespresaculturalasisportiva.wordpress.com>

Nicolae MAREȘ

La 4 noiembrie 2011, prof. dr. Adrian Năstase, fost ministru de Externe și Prim-ministru al Guvernului României, președintele Fundației Europene Nicolae Titulescu, i-a înmănat istoricului George G. Potra Premiul Internațional „Nicolae Titulescu” pe anul 2010. Am participat la manifestarea respectivă, reținând o seamă dintre ideile exprimate de laureat. Potra și-a intitulat fericit expozeul său: *Neuitarea geniului* – titlu pe care îl poartă cele două volume de studii, articole și conferințe, tipărită post-mortem, în 2016, de distinsa sa soție, doamna Ana Potra, la editura Istros din Brăila.

Ca tânăr diplomat la Ministerul Afacerilor Externe, atunci cu sediul pe Bulevardul Republicii 33, ministru era Corneliu Mănescu, l-am cunoscut pe istoricul de la Oficiul de Studii și Documentare George G. Potra, care lucra împreună cu Dinu C. Giurescu, vicepreședinte al Academiei Române de mai târziu. Era perioada în care Patronul diplomației românești, Nicolae Titulescu, intrase în preocupările tânărului istoric și diplomat. Aveam să aflăm mai târziu, din arhiva ministerului, că prin 1962-1963 conducerea ministerului a fost informată de la New-York că diaspora română din America, datorită lui Vișoianu, fostul colaborator al lui Titulescu, ministru de Externe după război, propagă personalitatea și opera titulesciană în lume. Era o perioadă fericită de dezgheț în politica externă românească. Bine inspirat, cred că adjunctul ministrului, Mircea Malița, a hotărât să îi „ia fluierul din gură” lui Vișoianu. Opera lui Titulescu, principiile pe care marele diplomat le susținuse și propagase o viață întreagă slujeau ca argument înțelept. Nimeni nu putea cerceta aceste aspecte mai bine în centrul ministerului decât Oficiul de Studii și Documentare condus, dacă

Nicolae TITULESCU

4 martie 1882 – 17 martie 1941

George POTRA – *fiu credincios, adoptiv*, al lui Nicolae Titulescu

bine îmi amintesc, de ambasadorul Ploieșteanu. Printre diplomații care au început să îi studieze personalitatea și opera a fost tânărul și talentatul istoric George G. Potra, fiu al unui istoric de valoare contemporan. A fost, cum singur a mărturisit la reuniunea de care aminteam, șansa vieții lui. În procesul de cercetare a rămas fascinat de *inteligenta sa fulgurantă și de gândirea sa fertilă* – încât aceasta l-a „robit” pentru decenii bune, ajungând „mai bogat în spirit și mai generos în trăire, mai bătrân, adică mai îngăduitor în ascultare și judecăți.”

George Potra și Nicolae Mares la Biblioteca Națională la lansarea unor cărți

Titulescu a fost pentru istoricul și diplomatul George G. Potra nu doar un personaj fascinant, ci i-a „deschis ochii spre Europa visurilor noastre /.../ inducându-i deopotrivă conștiința că România este și rămâne pentru el singurul loc pe care-l poate numi *Acasă*, că ea este început și sfârșit”.

Frumoasă declarație de credință, pe care mă îndoiesc că tânără generație de diplomați români o mai încearcă. Mai mult, la evenimentul de referință, Potra a mărturisit emoționat: *Titulescu a devenit pentru mine alfa și omega trăirilor și judecăților mele – sau ceea ce Bach a fost pentru Enescu*”.

În continuare, George G. Potra se va „angaja voluntar ca executor testamentar”, rugându-l pe Titulescu, care devenise o Stea pe cerul vieții sale, să îl „accepte ca fiu spiritual”.

Mărturisește cercetătorul, nu atât de direct – cum personal am menționat la început –, că *identificarea, recuperarea și publicarea operei politico-diplomatice a lui Titulescu a fost resimțită și afirmată în România ca o necesitate încă din anii '60 ai secolului trecut, asupra acestei exigențe accentuându-se în mod deosebit din anul 1966, moment de referință, comemorându-se atunci 25 de ani de la trecerea la cele veșnice a marelui om politic și diplomat român*.

Cercetătorul George G. Potra a mers pe urmele înaintașului prin lumea largă, „căutându-i rămasurile de tot felul în biblioteci și arhive din țară și străinătate; a adus acasă, în România, mii de documente titulesciene în copie sau original; a arhivat metri lineari de piese arhivistice; a publicat câteva mii de pagini-document din colecția națională de documente politico-diplomatice; a onorat cu ediții realizate la nivelul celor mai pretențioase rigori academice; i-a reactualizat mesajul - prin expoziții pe simeze montate pe sub arcadele unor temple centenare sau moderne ale științei și culturii; i-a purtat vorbele și cărțile, gândurile și sentimentele în sute de locuri, pentru tineri și vârstnici, civili și militari, credincioși și ateți etc”.

Suficient, credem, pentru un fiu adoptiv și credincios.

IORGA – TITULESCU sau despre inițiativele titulesciene de promovare a savantului român și a creației sale în lume

Relațiile dintre cei doi titani ai neamului românesc au fost analizate constant, cu multă acribie de cercetătorul George G. Potra. (George G. Potra, *Nicolae Iorga-Nicolae Titulescu. Interferențe*, Fundația Europeană Titulescu, București, 2011) În cele de mai jos, noi ne propunem să trecem în revistă evoluția acestor raporturi și mai ales să demonstrăm sollicitudinea dovedită de cei doi în relațiile reciproce, timp de un deceniu.

Inițiativa promovării savantului de la Vălenii de Munte pe plan internațional a avut-o constant Nicolae Titulescu, *Precupețul oltean*, cum i-a spus celui din urmă, în 1938, Tudor Argezi.

Indubitabil, aspectele relevate mai sus rezultă din corespondența purtată de ei timp de aproape un deceniu. Schimbul de epistole și de mesaje a debutat sub cele mai cordiale auspicii, în februarie 1924. Atunci, N. Iorga a răspuns, din Fontenay-aux-Roses (Seine), demersului făcut de Nicolae Titulescu, șeful Legației României la Londra, delegat permanent la Societatea Națiunilor, prin care îi sugera publicarea în colecția *Gleichen* a unor contribuții ale istoricului. Din răspunsul dat în toamnă de cărturar, epistola fiind expediată de la Vălenii de Munte, la 19 octombrie 1924, aflăm că istoricul nu avea nimic împotriva ca traducerea cărții sale să se înfăptuiască, urmând ca transpunerea să fie realizată de Powles, persoana sugerată de Titulescu, iar editorul desemnat să rămână Dent din Bedford Place. În afara acestor aspecte tehnice, Nicolae Titulescu a abordat și chestiunea vizitei la Londra a istoricului, mai concret, în prima parte a lunii mai 1925. Cu o oarecare jenă, Iorga îl întreabă pe Titulescu dacă *neputința sa de a vorbi englezește n-ar jigni gazdele*. Iată o explicație sinceră, necunoscută de biografia lui Iorga, din care rezultă că istoricul a încercat de mai multe ori să *suplinească lipsa respectivă din pregătire, dar niciodată n-a avut vremea necesară și nici metoda cea mai potrivită*.

La 4 ianuarie 1925, înainte de a pleca ca de obicei în Franța, unde în primele luni ale anului savantul ținea cursuri la Sorbona, Nicolae Iorga îi transmite de la București diplomatului român, cel care inițiasă realizarea proiectului editorial legat de transpunerea în franceză a „Istoriei” că *lucrarea e de tradus fără schimbare din partea sa*. Își dorea numai să verifice traducerea. În plus, mai cerea să adauge unele prescurtări din „Istoria literaturii, comerțului, bisericii, armatei, presei”, precizând că va asigura totodată ilustrațiile necesare. La aceste aspecte tehnice, lucru de bun simț, adaugă: „În Anglia nu m-aș duce. Abia îngân englezește și nu vreau să-mi compromit țara. Franțuzește, nemțește, italienește chiar tot mai știu ceva. Și apoi fără amabila d-tale intervenție, nici King's College, nici Oxford n-ar fi știut măcar că există”. Constat aici o modestie pe care rar poate fi întâlnită la Iorga.

Nicolae Iorga, Doctor Honoris Causa al Universității din Oxford

Între timp, la 12 mai 1925, Nicolae Titulescu i-a exprimat în scris lui Nicolae Iorga surprinderea de a citi, în ziarul „Adevărul” din 9 mai 1925 o declarație făcută de marele istoric în Camera Deputaților, prin care se insinua că ministrul român s-ar fi bucurat la Londra de un regim superior celui asigurat ministrului român la Paris. Față de cele de mai sus, Nicolae Titulescu i-a cerut lui Nicolae Iorga să revină asupra celor declarate. (Cf. Gh. Buzatu, *N. Titulescu. Pagini de „Jurnal”* (poziția 177), în *Titulescu și strategia păcii*, coordonator Gh. Buzatu, Editura Junimea, Iași, 1982, p. 403.) La această observație a primit un răspuns, care cu siguranță l-a satisfăcut pe diplomatul român.

„De ce n-ai fi așteptat textul însuși al discursului meu? Ai fi văzut că n-am spus un cuvânt de ce și s-ar fi acordat peste ce trebuie – pentru că ar trebui să fiu mai puțin inteligent și decât mă cred cei ce mă stimează mai puțin –, ci de fapt că lui Diamandy, diplomatului român la Paris, nu i se dă nici ceea ce-i trebuie. Dar afirm și acum că liberalii, pe care îi cunoști și d-ta destul de bine, nu s-ar gândi la nevoile cele mai urgente ale situației d-tale, dacă n-ai fi temutul adversar politic ce ești. Eu însumi, dacă ajung acum, măcar în parte, să smulg ce se cere pentru greaua operă ce fac, se petrece numai din acest motiv”.

La 3 iunie 1925, Nicolae Titulescu va primi de la Nicolae Iorga o *epistolă bună și caldă* prin care îi spune, mulțumindu-i, că sunt vremi când asemenea dovezi de simpatie prețuiesc mai mult decât în zilele obișnuite. Totodată își exprimă bucuria că o prezentare în engleză a trecutului nostru, și oferta dlui Pares, e deosebit de măgulitoare pentru el. Nădăjduiește să îl vadă pe diplomatul român în toamnă sau în ianuarie la Paris, pentru a discuta de lucrurile care îi apropie.

Una sută cincizeci mii lei p[entru] instituțiile culturale de la Vălenii de Munte

La 24 iulie 1928, printr-un colaborator apropiat, Nicolae Iorga i-a solicitat lui Titulescu, care deținea portofoliul ministerului afacerilor străine, ordonanța unor sume pe care acesta le crede de cuviință în favoarea unor instituții culturale. Cu mare generozitate, șeful externelor a oferit acestor instituții suma de **150 de mii de lei**.

Relațiile cordiale dintre cei doi nu se vor opri aici. Din Aquitania, Iorga îi trimite lui Nicolae Titulescu la Legația de la Londra o radiogramă cu următorul conținut: „Mulțumesc călduros pentru marea distincție și cui mi-au dăruit-o și cui a stăruit.” Aspectul respectiv este relevat de împătimitul titulescian, George G. Potra, în volumul de referință. (George G. Potra, *Apud*, doc. nr. 32, p. 137.)

Nicolae Titulescu, Nicolae Iorga și Savel Rădulescu la ieșirea de la Camera Deputaților - 1931

Fotografia de mai sus este ultima imagine care surprinde prietenia de aproape un deceniu dintre cei doi corifei ai neamului românesc. La scurt timp de la preluarea postului de prim-ministru, 18 aprilie 1931, paginile „Neamului Românesc” se vor înnegri cu tot felul de critici și acuze la adresa diplomatului român. Toate acestea sunt analizate cu jenă și durere de George G. Potra, în volumul său – *Interferențe* – exegeză despre care, în afara celor scrise la vremea respectivă, nu mai am nimic de adăugat.

George V. GRIGORE

Pictura exterioară a mănăstirilor românești este un fenomen unic pe glob și este specific moldovenească. În Moldova există pictură murală pe suprafețe imense. Ce are Moldova mai important este concretizat în stilul moldovenesc din arhitectură, care este unic, și pictura exterioară, în arta religioasă, care, la fel, este un fenomen unic pe glob. În alte confesiuni nu există pictură exterioară. Cu toate că acest tip de artă este reprezentativ pentru români, el nu a fost pus în valoare până în prezent, pe măsura importanței sale. Este regretabil că românii nu au reușit încă să scoată un album cu ce au ei specific. Nici o țară ortodoxă nu are așa ceva: nici grecii, în Sfântul Munte, nici rușii, nici sârbii, nici bulgarii. Nicăieri nu întâlnim o biserică pictată în totalitate pe suprafețele murale exterioare. Doar în Moldova. De exemplu, din punct de vedere teologic, biserica Mănăstirii Sucevița este testamentul artei bizantine, fiindcă aici dogma este transpusă mai mult decât în oricare altă biserică. Bisericele pictate din nordul Moldovei aparțin unor mănăstiri ortodoxe din județul Suceava, construite la sfârșitul secolului al XV-lea și începutul celui de-al XVI-lea. Opt biserici pictate au fost înscrise, începând din anul 1993, pe lista patrimoniului cultural mondial a UNESCO: Arbore (hramul *Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul*); Humor (hramul *Adormirea Maicii Domnului*); Moldovița (hramul *Buna Vestire*); Pătrăuți (hramul *Înălțarea Sfintei Cruci*); Probota (hramul *Sfântul Nicolae*); Suceava (hramul *Sfântul Gheorghe*); Voroneț (hramul *Sfântul Gheorghe*); Sucevița (hramul *Învierea Domnului*).

Biserica din Arbore, cu hramul *Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul*, a fost paraclis de curte al părcălabului Luca Arbore. La scurtă vreme după ridicarea monumentului (2 aprilie-29 august 1503), ctitorul a fost executat, în anul 1523, din porunca domnitorului Ștefan cel Mare. Biserica a fost pictată în 1541 de ieșeanul Dragoș Coman. Pictura murală se remarcă prin excepționala durabilitate a pigmentului albastru. Mănăstirea este o ctitorie boierească, fapt evidențiat prin absența turlor. Construcția uimește prin marea sa stilizare; se observă unele inovații arhitectonice și un echilibru deosebit al proporțiilor. Este construită din cărămidă și piatră extrasă de la carierele din zonă. Meșterii hatmanului Arbore au realizat pereți drepti, cu imense suprafețe netede, au introdus calote în naos și pronaos, eliminând semicilindrul inițial. Arcadele joase, fără spirale, pantele și sistemul de arce moldovenești conferă bisericii proporții elegante, dovedind o construcție de valoare. Din mobilierul paraclisului nu s-a păstrat mare lucru, în schimb avem chivotul de mormânt al ctitorului mănăstirii, considerat cel mai valoros însemn funerar de stil gotic din Bucovina.

Biserica cu hramul *Adormirea Maicii Domnului* a Mănăstirii Humor a fost menționată pentru prima dată într-o carte dată de Alexandru cel Bun în data de 13 aprilie 1415. Construcția actuală a fost ridicată în 1530 de către logofătul Toader Bubuiog și a fost reînnoită între 1554-1555. Biserica a fost pictată în 1535 de echipa meșterului Toma („Toma de la Humor”). Caracteristic pentru acest monument este pridvorul cu două arcade frânte și pictura murală a *Fecioarei cu pruncul* din luneta ușii de intrare și portretele votive din naos. Domnitorul Vasile Lupu a ridicat în

Pictura exterioară a mănăstirilor românești – fenomen unic pe glob

Cu această pictură ar trebui să se prezinte românii în lume, cu specificul lor. Este într-adevăr un fenomen unic și în Ortodoxie, deoarece nicio țară ortodoxă nu are așa ceva.

Părintele Luca, starețul Mănăstirii Bistrița

641 turnul clopotniță. În secolul XX au fost restaurate picturile din pronaos și turnul clopotniță. Biserica Mănăstirii Humorului își are începuturile în vremea domniei lui Alexandru cel Bun, când, ascunsă între codri, se ridică aici cea dintâi așezare mănăstirească, ctitoria marelui vornic Ioan (1415). La începutul secolului al XVI-lea, în 1527, mănăstirea a fost jefuită și distrusă de tătari. Biserica fusese înzestrată cu obiecte prețioase și manuscrise, dintre care cel mai de preț care se păstrează și astăzi este *Tetraevangheliarul* din 1473, carte dăruită de Ștefan cel Mare. Ruinele vechii mănăstiri se pot vedea și astăzi, la cca. 300 m de actuala biserică. În vremea lui Petru Rareș, și Humorul este cuprins în campania de restaurări.

Biserica având hramul *Buna Vestire* a Mănăstirii Moldovița din comuna Vatra Moldoviței a fost ctitorită de domnitorul Petru Rareș în 1532. Pictura realizată în 1537 este atribuită meșterului Toma („Toma de la Humor”), cel care a pictat și Mănăstirea Humor. Cele mai bine păstrate picturi murale sunt cele de pe fațada sudică. Înspre vest, intrarea în biserică se face printr-un pridvor cu cinci arcade: trei se deschid spre vest și câte una spre nord și sud. Cele trei abside exterioare – una la altarului și două ale naosului sunt împodobite cu picturi reprezentând scena rugăciunii tuturor sfinților, cărora li se alătură imaginile reprezentanților culturii clasice: Pitagora, Platon, Aristotel și Sofocle, considerați precursori ai creștinismului. Voievodul Petru Rareș, iubitor de artă ca și tatăl său, Ștefan cel Mare, vrând să continue existența Mănăstirii Moldoviței, construiește actuala Biserică a Moldoviței. În aceeași epocă, împreună cu zidurile și turnurile de apărare, dându-i aspectul unei mici fortărețe. Fără îndoială că au existat locuințe, după fundațiile care se văd în partea nordică, pe a căror temelii Episcopul Eftem de Rădăuți, între anii 1610-1612, a construit clișarnița (casă egumenească) pentru locuința sa, pentru păstrarea odoarelor Bisericii și organizarea unei școli de copii și miniaturisti, continuând în acest fel opera culturală a lui Rareș.

Biserica *Sfânta Cruce* din Pătrăuți este prima ctitorie certă a domnitorului Ștefan cel Mare, din 13 iunie 1487. De asemenea, este considerată și cea mai mică dintre bisericile zidite în timpul lui Ștefan cel Mare. A aparținut unei mănăstiri de maici până în 1785. Renumele i se trage de la pictura murală din pronaos cu un subiect rar: *Cavalcața Sfintei Cruci*. Personajele călare, sfinți militari, îl au în frunte pe Arhanghelul Mihail. Acesta este reprezentat pe un cal alb, în costum militar

din iconografia bizantină. În spatele său se află Constantin cel Mare îmbrăcat în cavalier, pe un cal portocaliu, urmat de alți sfinți militari. Deasupra lui Constantin cel Mare se află o cruce albă pe care i-o arată îngerul pe cer. Figura lui Constantin mai apare și în tabloul votiv din biserică, unde este reprezentat ca intercesor. Cavalcada dorește să reprezinte ideea de luptă împotriva păgânilor, făcând referire la momentul în care Constantin cel Mare a pomit la luptă împotriva lui Maxentius. Pictura exterioară a fost restaurată între 1986 și 1987, iar restaurarea celei interioare a început în 2003.

Biserica *Sfântul Nicolae* a Mănăstirii Probota comuna Dolhasca, a fost ridicată de domnitorul Petru Rareș în 1527. Este cea mai veche biserică amintită în scrieri, fiind menționată într-o danie din 2 iulie 1398 de la Ștefan I și fratele său, Alexandru. Ștefan cel Mare a reconstruit-o pentru a fi necropolă. La începutul secolului al XVII-lea și zidurile acesteia sunt refăcute în timpul lui Vasile Lupu. Restaurarea recentă a dat la iveală, sub un strat de pictură mai nouă, pictura originală de o mare valoare artistică. Nota distinctivă a bisericii o dă bolta pictată, care amintește de bolta *Capellei Sixtine* de la Vatican. Biserica a fost zugrăvită în 1532, fiind primul monument acoperit în întregime cu pictură murală exterioară. În pronaos și pridvor sunt păstrate fresce din vechea pictură.

Biserica de la Mănăstirea *Sfântul Ioan cel Nou* din Suceava (cu hramul *Sfântului Mare Mucenic Gheorghe - purtătorul de biruință*) a fost începută în anul 1514 de către fiul lui Ștefan cel Mare, Bogdan al III-lea cel Chior (1505-1517) și terminată de Ștefaniță Vodă (1517-1527) în anul 1522. A fost destinată a fi noul sediu al Mitropoliei Moldovei și a fost pictată, atât la interior cât și la exterior, între anii 1532-1534, în timpul domniei lui Petru Rareș, programul iconografic fiind caracteristic monumentelor realizate în această perioadă. În anul 1589 au fost aduse moaștele Sfântului Ioan cel Nou de la vechea mitropolie (de la Biserica Mirăuți unde fuseseră aduse de Alexandru cel Bun în 1402). Iconostasul aparține stilului baroc moldovenesc, remarcându-se prin dimensiunile impresionante, sumptuoșitate ornamentală și cromatică. Frescele ce decorează astăzi biserica *Sf. Gheorghe* sunt opera meșterilor moldoveni din vremea lui Petru Rareș. În anul 1893 episcopul Melchisedek, în urma descifrării pe peretele de sud al naosului a inscripției din spatele baldachinului sub care se află racla cu moaștele Sf. Ioan cel Nou, conclu-

ziona că pictura ar data din vremea lui Petru Șchiopul. Biserica a fost tencuită în exterior, rămânând urme de zugrăveală probabil din secolul al XVI-lea. Tabloul votiv a dispărut în timp. Pictura murală exterioară a fost restaurată între anii 1984-1985, iar cea interioară între anii 2001 și 2008.

Biserica *Sfântul Gheorghe* a Mănăstirii Voroneț din Voroneț este ctitoria domnului Ștefan cel Mare. A fost construită între 26 mai și 14 septembrie 1488. În timpul domniei lui Petru Rareș (fiul natural al lui Ștefan cel Mare), biserica a fost mărită prin adăugarea unui exonartex și a fost pictată la exterior. Biserica se bucură de o mare faimă printre iubitorii artei medievale datorită a două caracteristici ale picturii sale: dominantă de albastru, realizată cu un pigment necunoscut azi, extrem de rezistent în timp, și scena *Judecării de Apoi*, desfășurată pe întreg peretele vestic, neîntreruptă de nicio deschidere a vreunei uși sau ferestre. În interior se află picturi murale din vremea lui Ștefan cel Mare, inclusiv tabloul votiv al ctitorului. Legenda „originii” bisericii unește pe vecie două mari personalități în destinul nostru național: ctitorul mănăstirii Ștefan cel Mare și cuviosul părinte Daniil, primul stareț al mănăstirii, sihastru și duhovnic vestit. Biserica face parte dintre puținele monumente de arhitectură religioasă din nordul Moldovei care și păstrează în mare măsură forma inițială. În anul 1547, mitropolitul Grigore Roșca, văr al lui Petru Rareș, a inițiat adăugirea unui pridvor închis, pentru care adoptă o soluție unică, în cadrul căreia arhitectura este vizibil subordonată decorului pictat: peretele de vest al pridvorului este un perete plin fără nicio deschidere, precum și pictarea zidurilor exterioare, din temelie până în streșină, lucrări ce au dat construcției o mare strălucire. Pictura exonartexului a fost restaurată între anii 2004 și 2008. În anii '80 a fost restaurată pictura murală exterioară, Ion Solcanu considerând că a găsit numele pictorului pe scena *Judecării de Apoi*: Ionașcu Chiril. Pictura interioară a fost restaurată între 2000 și 2008.

Biserica *Învierea Domnului* de la Mănăstirea Sucevița este atestată din vremea domnitorului Petru Șchiopul. A fost construită între 1582 și 1584 de către frații Ieremia, Gheorghe și Simion Movilă (mari boieri, cărturari și chiar domnitori ai Moldovei și Țării Românești, în sec. XVI-XVII). Pictura murală interioară și exterioară este de o mare valoare artistică, fiind o amplă narațiune biblică din Vechiul și Noul Testament. Ctitorul picturii a fost Ieremia Movilă, iar frescele au fost realizate între 1595 și 1596 de Ioan zugravul și Sofronie, doi pictori moldoveni.

UNESCO declară în anul 2010 că aici se află cel mai mare număr de imagini religioase și ia pe lista sa de monumente protejate cele opt biserici pictate din Suceava, ce au fost înscrise, începând din anul 1993, în Patrimoniul Mondial. Nota de unicitate a acestor picturi exterioare aduce un plus de valoare și de înțelegere a relației om – Dumnezeu. Astfel se putea vedea „de departe” mesajul iconic al acestor picturi, atrăgând ochiul și punând la contribuție creierul fiecăruia. Ca și în cazul sculpturilor antice și al marilor monumente ce erau pictate cu mare grijă în culori vii și atrăgătoare, tot astfel acest stil unic de „propagandă” religioasă prindea mult mai bine la suflet, decât marile catedrale cenușii din piatră ale occidentului catolic. Cu toată prezența vitraliilor, acestea „umileau” omul simplu prin dimensiuni. Bisericele noastre ortodoxe sunt mai „umane”, mai „calde”, mai „intime” și poate... mai frumoase!